

— KONFERENCIA —

A Ius Naturale kutatóműhely konferenciája

BEKÖSZÖNTŐ

A Ius Naturale kutatóműhely (PPKE JÁK, Jogbölcseleti Tanszék) a természetjog gondolatiságát kutatja már évek óta. Egyrészt eszmetörténeti kutatásokat folytat, másrészt ezt a megközelítésmódot alkalmazza egyes jogi problémákra. 2014. december 10-én a kutatóműhely tagjai előadásukban a legújabb kutatási eredményeikről számoltak be. A műhelynek nemcsak a Tanszék, illetve a Kar oktatói a tagjai, hanem csatlakoztak hozzá többen más egyetemekről is, sőt az MTA egyik kutatóintézetéből is. Az évek alatt megismertük egymás kutatási területeit, érvelését, hipotéziseit és téziseit. A számos egymásra történő hivatkozás a közös gondolati irány bizonyítéka, akkor is, ha némely kérdésben a többiekétől eltérő, más igazolási utat követ a konkrét kutató. Külön gazdagsága a kutatóműhelynek az, hogy nemcsak jogászok, hanem a *ius commune* szellemisége jegyében kánonjogász is, valamint a közös gondolati örökség és horizont jegyében filozófusok is tagjai e műhelynek. Mindenki letette már a névjegyt az asztalra kutatásaival, ami igaz a doktoranduszokra, sőt az egyetemi hallgató tagra is. Tussay Ákos fiatal kora ellenére ígéretes Filmer-kutató. Kuminetz Géza, Turgyoni Zoltán és Hámori Antal tanár urak már számos éve jelentik hazánkban a természetjogi gondolkodásban az iránytűt. Talán nincs is más, aki hazánkban többet publikált volna Hámori tanár úrnál bioetikai és joetikai témákban, különösen az ‘élet’ és a ‘halál’ kulcstémáinak kérdéseiben, s az itt közreadott tanulmánya is az élet-hez való jogról ad alapos elemzést természetjogi megközelítésben.

Kuminetz Géza természetjogász beállítottságú teológusként különösen értékes hozzájárulását adja annak megértéséhez, hogy mi is jellemzi az embert természeténél fogva vallásos lényként, illetve világnézettel rendelkező személyként, és hogy mit is jelent az, hogy „világnézet alkotására vagyunk itélve”, pontosabban teremtve?

Turgyoni Zoltán már egy egész elméletet dolgozott ki a kötelezettség-központú ‘közjó’ fogalma, s azon belül is különösen az emberi nem fennmaradásának kérdése köré. Tanulmányaiában, ahogy most is, az erkölcsi rend természetjogi megalapozását kívánja elvégezni. Ebben nem kevés sikert tudhat már magáénak. E tanulmányában újabb érveket olvashatunk ezen megalapozásról.

Deli Gergely romanista, akit a jog és az erkölcs kérdése különösen érdekel, amit kötetei is bizonyítanak. Most azonban szűkebb szakmájából kitekintve, az emberi

méltóságról ad közre egy izgalmas tanulmányt, amely számos újszerű jogbölcseleti megközelítést is tartalmaz.

Könczöl Miklós, a görög jogi retorika ismert kutatója szerint az arisztotelészi méltányosság-felfogás példaként szolgálhat arra, hogy az 'írott jogon túllépő igazságosságként' értett méltányosság nem jelent szükségképpen *contra legem* jogalkalmazást. A továbbiakban az itt közzétett érvelésméleti rekonstrukciót szeretné majd kibővíteni eszmetörténeti és összehasonlító elemzésekkel.

Én a szabad vasárnap intézményesítésének kérdését járom körbe természetjogi megközelítésben, valamint a közpolitikai lehetőségek oldaláról. Talán meglepőnek tűnhet, de ezzel ilyen megközelítésben még nemigen foglalkozott senki hazánkban, miközben nagyon is aktuális kérdés.

Fogadja tehát szeretettel tőlünk a Tisztelt Olvasó ezen tanulmányokat. Remélem, hogy legalább olyan mértékben lesznek gondolatébresztőek, mint a kutatóműhelyi találkozóink alkalmai, amelyeken az élénk vita és beszélgetés mutatja a természetjogi gondolat örök aktualitását.

Frivaldszky János
A *Ius Naturale* kutatóműhely vezetője